

Delavecizhajavak drug pe-
tek z datumom naslednjega
dne. — Naročnina za celo
leto D 10.—, za pol leta
D 5.—, za četrt leta D 2 50
Posamezna številka 25 p
naročnina v inozemstvo
sorazmerno več.
Pošiljave na uredništvo in
upravnništvo
Ljubljana, Šelburgova
ulica št. 6. II. nadst.
Telefon št. 225.

DELAVEC

Rokopisi se ne vračajo. —
Inserati se zaračunavajo,
milimeter vrstica in si-
cer pri enkratni objavi
po 25 para, pri trikrat-
ni po 23 para, pri šest-
kratni po 21 p, pri celo-
letnih objavah po 20 p
za vsakokrat. — Za razne
izjave itd. stane mmvrstica
25 para. Reklam. so poš-
tine proste. — Ne frankira-
na pisma se ne sprejemajo.

Prvi maj.

Zastopniki vseh na razrednem stali-
šču stoječih strokovnih organizacij so
imeli pretekli teden v pisarni Strokovne
komisije posvetovanje, glede praznovanja
prvega maja.

Dosežen je sporazum, v tem, da bo-
mo izvedli skupno akcijo za praznovanje
in, da ta dan proslavimo z

ustavitvijo dela.

Vse naše strokovne organizacije po-
zivljamo, da se pripravijo na dostojno
praznovanje in pripravijo vse potrebno,
da se bo na ta dan zbiralo za gladujočo
Rusijo.

V krajili, kjer poslujejo oboje orga-
nizacije, naj se sestavi poseben odbor za
izvedbo praznovanja. V ta odbor naj im-
nuje vsaka organizacija po 2 ali 3 za-
stopnike.

Govornike lahko imenuje vsaka orga-
nizacija po enega. Shode in morebitne
sprevede pa vodi in prijavi politična
stranka, ki bo odposlala tudi svoje govornike.
Kulturne prireditve, predstave, de-
klamacije, koncerte itd. izvede izobraže-
valna organizacija »Svoboda«, ki naj stre-
mi za tem, da bodo prireditve dostojne in
kolikor mogoče brez alkohola.

V času ko umira toliko ljudi gladi,
proletariat nima povoda za brezskrbno
veseljačenje.

Natančna navodila in manifest priob-
čimo v prihodnji številki.

**Predsedstvo Strokovne komisije za
Slovenijo.**

Stavka celjskih kovinarjev.

V »Napreju« št. 89 z dne 20 aprila je
priobčen članek pod zgorajšnim naslo-
vom. Snov katero obravnava je tako zelo
važna, da bodo morale vse naše strokov-
ne organizacije o tem razmišljati, ter us-
meriti svoje delovanje v tej smeri.

Članek se glasi:

V zadnjem »Ljudskem glasu« je po-
zvalo »Osrednje društvo kovinarjev«
člane KDZ, da zaposle stavkujoče delav-
ce. Kakor smo doznali, je več takih po-
nodb že prišlo in kakor vse kaže jim
bodo nadalje še sledile. Videti je, da pri-
manjkuje na kmetih delavskih rok.

Borba delavskih strokovnih organi-
zаций postaja vsak dan bolj težavna. Če
pomislimo da ne sprejema delavec niti
polovične plače kakor jo je razmeroma
pred vojno dobival, potem bomo šele
prav razumeli obupni položaj industrijskega
delavstva.

Ni čuda, če se ga pollašča obup, ki
sili strokovne organizacije k skrajnemu
odporu, da izvojujejo delavstvu vsaj golo
življenje. Naše strokovne organizacije so
pa razmeroma še zelo mlade in si niso

mogle ustvariti onih velikih denarnih re-
zerv, ki bi jih v tem boju potrebovale.
Zato so prisiljene iskati izhoda iz te za-
gate na ta način, da zaposle v slučaju
stavke čini večje število stavkujočih pri
kakem zasilnem delu.

Naša KDZ jih pri tem stremljenju
lahko prav izdatno podpre, zvršila bo s
tem neprecenljivih zaslug za delavstvo
in zase.

Kmet in delavec sta že po naravi
zaveznika, kajti oba tlači isti nasprotnik,
oba imata skupni interes tega nasprot-
nika premagati. Delavec zahteva za po-
šteno delo pošteno plačilo in človeka do-
stojno življenje. Kmet zahteva naj ima
zemljo tisti, ki jo obdeluje, torej tisti, ki
dela.

Delavcu nasprotuje kapitalist, ki ho-
če, da bi mu ta delal čim ceneje, da bo
on čim boljše živel na njegov račun, od
njegovega dela.

Kmetu nasprotuje veleposestnik —
kapitalist, ki mu odvzema na umeten na-
čin zemljo, da ga spravi v svojo odvis-
nost, da mora delati zanj. Kapitalist torej
od kmetovega dela udobno živi.

Kmet in delavec oba imata torej na-
sprotnika, ki hoče živeti od dela tujih rok,
zato morata drug drugega podpirati v
tem pravičnem boju.

Če bosta drug drugega podpirala,
bosta zmagovita, če ne, bo pa nasprotnik
enega za drugim potkal.

Člani KDZ naj smatrajo boj delav-
skih strokovnih organizacij za svojo za-
devo, industrijsko delavstvo bo pa sma-
tralo vprašanje agrarne reforme in dru-
gih kmetijskih zahtev za svoje.

**Enotna fronta dela bo zmagala enot-
no fronto izkoriščevalcev.**

V boj za enotno fronto!

Poročilo o strok. kongresu.

Dne 25. in 26. marca t. l. se je vršil v
dvorani hotela »Tivoli« v Ljubljani II.
strokovni kongres. Kongresa se je udele-
žilo 57 delegatov vseh v Strokovni komi-
siji včlanjenih strokovnih organizacij. Kot
gosta sta prisostvovala kongresu s. Vilim
Bukšeg iz Zagreba in s. Luka Pavičević
iz Beograda.

Kongres je otvoril z kratkim nago-
vorom s. Viktor Zoré, podpredsednik
Strokovne komisije.

S. Tokan je podal tajniško poročilo,
s. Kaiser pa blagajniško poročilo, katero
je vzel kongres na znanje.

Nato je poročal s. Mihevc o ekonom-
skem položaju delavstva in o tarifni po-
litiki.

O organizaciji in zedinjenju strokov-
nih organizacij v Jugoslaviji je poročal s.
Ivan Tokan. Zedinjenje z Glavnim rad-
ničkim savezom Jugoslavije v Beogradu
se je v principu sprejelo in odobril začasni

pravilnik Glavnega radniškega Saveza
Jugoslavije.

Kongres je lepo harmoniral in slišati
ni bilo nobenih posebnih debat in nasprot-
nih mnenj.

Jako živa pa je bila debata k referatu
s. Svetka o prispevkih. Pri tej priliki se
je pokazalo kako različna mnenja vladajo
med organizacijami glede prispevkov.
Organizacije, ki se zavedajo, da so bojne,
so resolucijo s. Svetka odobravale. Mnogo
pa jih je bilo, ki se z predlogom s. Svetka
niso strinjale in ki bi še vedno rade zbi-
rale prispevke, ki bi zadostovali komaj za
dobro upravo.

Po daljši debati je bila sprejeta na-
slednja resolucija:

Članski prispevek, ki ne dosega vi-
šine zaslužka ene ure v tednu je odločno
nezadosten.

Nezadostni akcijski zmožnosti naših
organizacij je iskati glavne vzroke v po-
manjkanju bojnih pripomočkov.

Ker se zavedamo, da brez sredstev
ni boja, da brez žrtev ni zmage, zato pri-
poroča strokovni kongres vsem v Stro-
kovni komisiji združenim organizacijam,
da uredijo svoje prispevke po načelu

ene ure na teden.

Novi odbor Strokovne komisije naj
imenuje poseben odsek, ki naj ima nalogo
sestaviti enoten načrt članskih prispev-
kov in izplačevanja podpor.

Načrt naj bo tabelaričen, pri sestavi
je upoštevati načelo progresivnosti tako,
da ne bodo upoštevani le različni dohod-
ki, temveč tudi različni izdatki posamez-
nih članov.

Pri dohodkih naj bo merilo zaslužek
ene ure na teden, pri izdatkih pa število
rodbinskih članov.

Pri plačah nad eksistenčnim mini-
mom naj se zvišujejo prispevki progresivno
tako, da dosežejo pri plači dvakrat-
nega minimuma že zaslužek treh ur na
teden.

Na isti način je treba urediti tudi iz-
plačevanje podpor. (Dalje prih.)

Kongres kovinarjev.

»Osrednje društvo kovinarjev in so-
rodnih strok za Slovenijo« je sklicalo na
dan 24. marca t. l. III. izvanredni občni
zbor, katerega sta se udeležila tudi so-
druga M. Obradović in Tokan. Prvi je
zastopal Savez metalških radnika Jugo-
slavije, slednji pa Strokovno komisijo za
Slovenijo.

V imenu odbora je podal s. tajnik ob-
širno poročilo o delovanju od zadnjega
kongresa. Članstvo po veliki večini ni
poznalo težavnega organizacijskega dela.
Ni bilo razredno zavedno, bilo je le pre-
varano od obljub svojih meščanskih bo-
gov, ter je instinktivno iskalo le novih,
bolj poštenih, bolj idealnih, kot so bili

prejšnji. Razni elementi so skušali tudi v strokovne organizacije zanesti političen vihar. Treba je bilo napeti vse sile, da se je to preprečilo in da se ni tudi organizacija kovinarjev razcepila. Vsled nezadostnega aparata se je delalo smotreno tam, kjer je bilo to najbolj potrebno. Poročevalec je naglašal, da se ni stankam izogibal iz principa, da ste bili pa samo dve, je pripisovati pomanjkanju sredstev. Vkljub vsem težkočam je organizacija izvedla 2 stavki, sklenila 31 kolektivnih pogodb, izvršila nešteto intervencij in utrdila zaupniški sistem.

Iz blagajniškega poročila se je razvidelo, da vsled vedno večje draginje in naraščajočih stroškov, dosednji dohodki niti daleko ne zadoščajo potrebam. Zato je kongres sprejel predlagani novi pravilnik, kateri določa tedenski prispevek v višini enournega zaslužka in temu primerne podpore.

Sklenilo se je tudi ujedinjenje Osrednjega društva kovinarjev s Savezom metalških (kovinarskih) radnika Jugoslavije na podlagi sledeče resolucije:

Takoj po prevratu, ko so bili kovinarji Slovenije vsled razmer prisiljeni pretrgati vezi s svojo centralo na Dunaju, so bili na jasnem, da je treba za prvo silo ustanoviti si organizacijo, ki naj v Sloveniji zaščiti njihove koristi. Zavedali pa so se že takrat, da jih more zadostno zaščititi le ona organizacija, ki bo poslovala po vsem ozemlju nove države in, ki bo ob enem priključena mednarodni »Zvezi kovinarjev«.

Misel zedinjenja ni nikdar pri nas našla odpora in tudi danes na tem kongresu, ki je po upravni demokraciji naše organizacije pravi reprezentant kovinarskega proletariata Slovenije, izjavljamo najsvečanejšo, da je misel zedinjenja vsega proletariata temeljna postavka naše organizacije in, da so imele vse zapreke pri dosedanjem zedinjevanju le upravno tehničen značaj.

Boj kot kedaj poprej smo danes preničani, da služimo ideji najboljši s tem, da gojimo med članstvom razredno zavest in da po drugi strani najodličneje pobijamo meščansko ideologijo šovinističnega nacionalizma in plemenskega separatizma.

Zedinjenje strokovne organizacije naj ne bo, izraženo le v izvedbi zunanjih formalnosti, temveč mora biti zidano na spoznanju enakih interesov in enakih ciljev vsega proletariata.

Predpogoji zedinjenju je medsebojno zaupanje in za zaupanje je treba medsebojnega spoznanja. Neznancu nihče ne zaupa, dasiravno ne ve niti za njegove dobre, niti za slabe lastnosti.

Kongres sprejme za podlago zedinjenja začasni pravilnik GDSJ v Beogradu, ter povdarja, da je zedinjenje takoj mogoče, ko bodo bratske organizacije v drugih pokrajinah Jugoslavije izvedle določbe pravilnika.

Kongres je za popolno centralistično zedinjenje. Zato nalaga centralnemu odboru, da pošlje svoje predstavnike v centralno upravo »Saveza v Beograd«, kjer naj se v sporazumu izdela vse tehnične priprave, da bo popolno zedinjenje mogoče. Obojestranski sporazum morata odobriti centralni odbor obeh organizacij.

Kongres nalaga, da centralna uprava Saveza v sporazumu s centralnim odborom O. D. K. in podružnicami izdela predloge za spremembo pravil in pravilnika.

Te spremembe naj potrdi bodoči skupni Kongres.

Osrednje društvo kovinarjev naj posluje še nadalje, podružnice ki spadajo v njegov delokrog naj opravljajo še nadalje vse organizacijske finančne in administrativne posle preko njega.

II. redna skupščina lesnih delavcev in sorodnih strok za Slovenijo.

Dne 9. aprila 1922 so se zbrali v posvetovalnici Mestnega magistrata v Ljubljani zastopniki skoro vseh podružnic Osrednjega društva lesnih delavcev, da zaslišijo poročilo o dosedanjem delovanju društva, ter izvršijo sklepe za bodoče delo.

Točno ob 1/2 9 dopoldne je otvoril skupščino predsednik Osrednjega društva sodr. Zore po kratkem nagovoru, v katerem je raztolmačil pomen sklicane skupščine in naznanil dnevni red, katerega je skupščina soglasno odobrila. Ravnotako se je soglasno odobrila predlagani poslovni red.

V verifikacijski odsek so bili izvoljeni za Ljubljano s. Brajer Rudolf, za Štajersko: ss. Prauhart Ivan in Štrukelj Alojz, kateri so takoj prevzeli svoje funkcije.

K drugi točki dnevnega reda o poročilu načelstva je poročal sodr. Zore, kateri je v kratkih besedah opisal delo načelstva za poročevalno dobo. Načelstveno poročilo se je vzelo z odobravanjem na znanje.

V imenu verifikacijskega odseka je poročal sodr. Brajer, da je navzočih 34 delegatov, 3 gostje z juga in sicer iz Zagreba ss. Josip Novak in Kordić, z Beograda s. Rebrić, zastopnik Strokovne komisije s. Šlosar in 8 drugih gostov.

Predsednik s. Zore konstatira, da je skupščina sklepčna in polnomočna ter poda besedo k tretji točki dnevnega reda: Poročilo tajništva tajniku sodrugu Brajdeško-tu.

Iz tajniškega poročila posnemamo: Razmere od zadnje skupščine, katere se je vršila 12. XII. 1920 pa do danes so se toliko spremenile, da je to mogoče le v povojnem času. Vse delovanje centralnega odbora se deli v tri dele: 1. Ustvarjanje novih organizacij. 2. Ujedinjenje z enakimi organizacijami v drugih pokrajinah Jugoslavije. 3. Poglabitev in utrditev organizacij.

V preteklem letu se je ustanovilo večje število novih podružnic, že obstoječe podružnice pa se je skušalo dvigniti na višino, a kljub vsemu prizadevanju se delo ni tako posrečilo kakor bi bilo želeli. Nekaj podružnic se je tudi razpustilo, krivda vsemu pa je bila največ nezavednost članstva, tako da ima sedaj društvo 19 podružnic in 3 vplačilnice, katere štejejo skupaj 1551 članov.

Od zadnje skupščine do sedaj je Osrednje društvo priredilo 99 shodov in sestankov. V tem oziru se je veliko storilo, vendar še premalo. Od zadnje skupščine se je prejelo 486 dopisov odposlalo pa 695. Vlog na razne druge urade je bilo izdanih 176, nadalje se je izvedlo 145 osebnih intervencij. Bilo je 78 mezdnih gibanj s polnim uspehom, 34 s povojnim in 37 brez uspeha, nadalje 4 stavke, katere so se končale z uspehom. Izprtie je bilo eno, udeleženih je bilo 570 delavcev. Konstatirati pa moram kljub temu, da

plače lesnega delavstva v Sloveniji še daleko ne odgovarjajo sedanji draginji.

Po obširni debati, katere so se udeleževali skoraj vsi delegati se je vzelo tajniško poročilo na znanje.

Sodr. Zore je prečital nato amsterdamsko poročilo, v katerem se društvo obvešča, da je delavstvo v Švici izprto in svari navzoče, da nihče ne potuje tja.

Blagajniško poročilo, katero je podal s. Peterca, kakor tudi poročilo nadzorstva, da se je blagajniške posle redno nadzorovalo ter našlo vse v redu, se je vzelo na znanje.

Sprejet je bil soglasno predlog nadzorstva, da se blagajniku in načelniku za poročevalno dobo da absolutorij.

(Dalje prihod.)

Dopisi.

STROKOVNI POKRET V JESENIŠKI OKOLICI.

Kolikor vidim in kolikor poznant strokovni pokret v naši okolici moram reči, da je tu skoro večina delavcev, ki se zavedajo svoje naloge. Ni pa s tem še rečeno, da je tukajšnje delavstvo na višku kulture, oziroma da je že doseglo svoje cilje.

Kdor misli, da so naši cilji samo v tem, da se zvišujejo plače, ta je na napačni poti; njegov pojem o strokovnem pokretu je še zelo majhen. Priznati mora vsak, ki le nekoliko pozna delo strokovne organizacije, da čaka na tem polju organizatorje še mnogo dela. S tem pa še ni rečeno, da so današnji voditelji že dovolj izobraženi ter da popolnoma razumevajo naložene jim funkcije.

Čestokrat se slišijo opazke, od strani delavcev, da bi povedali svoje mnenje na članskih sestankih, če ne bi že vnaprej vedeli, da se jih bo nahrnilo in osmešilo.

Imel sem priliko to opazovati sam ter rečem, da je to osmešenje članov neollikano in tudi ni socialno. Kritika, in naj bo še tako huda, še daleko ni istovetna z psovanjem. (To v premislek onim, ki se čutijo prizadete.)

Vsak odgovor vpliva na množico in če je odgovor trezen in poducljiv, rodi dober sad. V psovanju in osmešenju pa se izraža le samopasnost in diktatorstvo.

Mnogo je odvisno od tega, kako in kaj, se govori na sestankih. Naši prejšnji voditelji so mnogo zakrivali, ker niso znali ločiti strokovno vprašanje od političnega, še manj pa od verskega.

Hudi časi šele prihajajo in razmišljevati moramo o tem, kako se bomo za ta čas pripravili.

Delo je ogromno in težko. Če se bo pa vsak posameznik zavedal svoje naloge, tedaj bomo tudi napredovali.

Sodrug! Naša dolžnost je, da delamo ter da pokažemo, da smo opravičeni zahtevati življenje človeku primerno. — »Kdor ne dela, naj tudi ne je!« — Javorniška kontrola.

Goričane - Medvode. Tukajšnji krščanski socialci se širokoustijo v listu »Naša moč«, kakor da bi bili tukaj sami doma in pravijo, da imajo »cvetočo in na široko raztezajočo se organizacijo«. Da, Vaša organizacija se je raztegnila celo v Medno, toda ne zaradi zavednosti Vaših članov, pač pa zaradi želje po odborniških, ali celo po predsedniških stolčkih. Mi Vam take odbornike prav privoščimo, saj spadajo z g. Zupancem pod en klopek. Vaš novi odbornik že itak agitira za »Samostojno strokovno delavsko Uni-

Jo ter v tovarni priporoča delavcem ustanovitev te organizacije.

Poglejmo pa še malo nazaj, kdo je bolj kričal in kdo je prej vložil mezdne zahteve. Vi ste jih vložili prvi in ste tudi prvi kričali. Slišali smo 10. marca neko tercialko, da se družba z »demokrati« sploh ne bo pogajala. Kar se tiče rdečkarjev, Vam tudi lahko povemo, da Vam »tistih par mandelcev« tiči globoko v želodcu. Pribijemo pa, da je mandelcev več rdečih, žensk, ki so bolj nezavedne, pa je več črnih, ker se jih tudi lažje lovi na limanice. — Vprašali bi Vas tudi, kdo bo metal rdečkarje iz starega grada tako, kot jih je metal nek Vaš tovariš iz neke gostilne in je potem za svoje izzivanje dobil tudi primerno plačilo. Hujskanje in izzivanje je Vaš princip, razdor med delavstvom v korist kapitalistom je pa Vaš cilj.

Iz strokovne komisije.

»Delavske Novice« z dne 6. aprila prinašajo pod naslovom »Strokovna komisija razbija« članek, ki je od prve do zadnje besede dobro premišljena laž.

Ker ne maramo kvariti svečanega razpoloženja za 1. maj, danes na članek ne bomo odgovarjali, prihodnjič bomo pa prinesli odgovor, v katerem bomo z verodostojnimi dokazi ovrgli trditve in zahtevali od »Delavskih Novic«, da jih prekličejo, če ne z lepo pa z grdo.

Na prvo bomo te ljudi odvadili lagati, potem se bomo pa lahko zedinili.

Občji radniški savez v Zagrebu je imel dne 16. in 17. aprila svoj kongres. Poročilo o tem kongresu bomo objavili v prihodnji številki.

Rudarska stroka.

Hrastnik. Dne 2. t. m. se je vršil občni zbor podružnice Unije slovenskih rudarjev v Hrastniku. V odbor so bili izvoljeni sodrugi: Anton Verden, predsednik; Franc Potrpin, namestnik; Alojzij Kandolf, blagajnik; Franc Rojnik, namestnik. Odborniki: Rudolf Sauberger, Martin Zalezina, Jurij Podlunšek, Baldomir Blanc, Ivan Jazbec, Anton Podpečan, Ivan Domše, Karol Malovrh. — O osebnih dohodarini je poročal s. Malovrh, o strokovnem kongresu pa tajnik Unije slov. rudarjev s Arh.

Kovinarska stroka.

Podružničnim blagajnikom! Glasom sklepa kongresa kovinarjev se morajo s 1. majem (18. teden) prispevki uvesti po pravilniku, ki je bil sprejet. Opozorjamo vse blagajnike po podružnicah, da se ti sklepi točno izvrše. — Tajništvo O. D. K.

Kemična stroka.

Osrednje društvo kemičnih delavcev in sorodnih strok za Slovenijo naznanja svojemu članstvu, da je podružnica kem. delavcev v Mariboru kot prva ponovno povišala prispevek centrali za 1 K. in sicer z mesecem februarjem t. l. dalje. Priporočamo vsem članom, da posnemajo zavednost in požrtvovalnost kemičnega delavstva v Mariboru.

Medvode - Goričane. Na shodu dne 2. t. m. se je sklenilo, da se priredi 1. maja izlet na Sv. Katarino in čez Ločnico. Zbirališče je od 5.—6. zjutraj na planinci nad Matišetom v Preski. Vsi člani podružnice se vabijo, da se izleta udeležijo. V slučaju slabega vremena izlet odpade.

V nedeljo 30. t. m. se vrši odborova seja oziroma zaupniški sestanek. Dolžnost vsakega odbornika in zaupnika je, da se ga udeleži.

Obenem opozarjamo vse člane, da se v slučaju bolezni takoj zgledajo pri predsedniku ali blagajniku. — Predsednik.

Mezdna gibanja

so se dovršila v kemični in sorodni industriji med kemičnim in sorodnim delavstvom, pod vodstvom Osrednjega društva kemičnih delavcev in sorodnih strok v sledečih podjetjih:

Radeče. V podjetju papirnice bratje Piatnik, se je 26. februarja t. l. povišala temeljna mezda za 35%, kakor tudi družinske doklade.

Ruše. V tvornici za dušik, so se 1. marca povišale dosedanje mezde za 25%.

Štore. V tovarni za šemot Karol Pertinač, so se povišale dnevne mezde, dnevno: moškimi delavcem nad 18 let za 18 K; enako tudi delavkam. Delavcem izpod 18 let za 14 K. Nadalje se je povišal stanarinski prispevek v smislu delavskih zahtev za 100%. Nabavni prispevek za vse zaposleno delavstvo à 300 K, za žene 200 K in za vsakega otroka 100 K. 1. maj se prizna kot praznik in se plača z normalno dnevno mezdo.

Medvode - Goričane - Vevče. V podjetju družbe papirnic, se je profesionistom in kvalificiranim delavcem zvišala dnevna mezda za 18 K, delavcem težakom za 15 K, kvalificiranim delavkam za 13 K, nekvalificiranim delavkam in mladotnim za 10 K. Dosedanje stanovanjske doklade so se zvišale za 100%. Mizarjem v Medvodah se je priznala za uporabo lastnega orodja mesečna odškodnina 50 K. Obenem se je priznal 1. maj 1922 kot delavski praznik in plačan s polno dnevno mezdo. Povišanje mezd je stopilo v veljavo z dne 28. februarja t. l.

Sladki vrh. V tvornici za lepenke, so se 1. februarja t. l. povišale mezde na 30%.

Mojstrana. V tvornici za cement se je z 2. marcem povišala dnevna mezda za 30—35%.

Lesna stroka.

Osrednje društvo lesnih delavcev in sorodnih strok na slovenskem ozemlju v Ljubljani naznanja, da se je na skupščini, katera se je vršila dne 9. aprila 1922 sklenilo sledeče povišanje prispevkov: I. razred 3 Din, II. razred 2 Din, III. razred 1 Din, pristopnina 3 Din tedensko. V prvi razred spadajo vsi člani, ki imajo 10 in več kron na uro. Ta sklep stopi v veljavo s 1. majem 1922. Bolniška podpora se odpravi tudi s 1. majem 1922.

Lesno delavstvo v Švici. Kakor se nam poroča, so sklenili švicarski tovarnarji za pohištvo, da bodo znižali z 1. aprilom t. l. mezde za 15 centimov. Društvo lesnih delavcev se je temu sklepu podjetnikov uprlo, bilo pa je vsled velike gospodarske krize pripravljeno po 1. maju pogajati se z podjetniki. To ponudbo Društva lesnih delavcev so delodajalci kratkomalo odbili ter so obenem naznanili, da se bodo mezde z 1. aprilom znižale za 15 centimov, s pripombo, da bodo s 1. aprilom izpriji vse organizirane delavce, če društvo do 25. marca ne bo priznalo znižanja mezd. Izprihtih bi bilo 5000 delavcev.

Podjetniki bodo skušali importirati tujerodno delavstvo, da bi na ta način

zlomili stavko. Vsled tega opozarjamo vse lesno delavstvo, da morebitnih ponudb iz Švice pod nobenim pogojem ne sprejme in naj take slučaje takoj naznani organizaciji.

Tudi pri nas bodo prišli taki časi. Delavstvo naj se tega zaveda in naj se pripravi na te boje, ki bodo mnogo hujši kot dosedanj.

POSLANO.

V »Napreju« št. 79 z dne 7. aprila 1922 odgovarja predsednik podružnice kemičnih delavcev v Zidanem mostu, na članek »Posledice ekstremistično - anarhističnega gospodarjenja v cementni tovarni v Zidanem mostu«. Taisti mi očita, da ni bilo jako hrabro od mene in sodr. Rejca, da sva se tako nepričakovano umaknila pred dvema nezadovoljnežema. On trdi, da bi bila najina dolžnost, da jima pokaževa delo in jih prepričava, da nimata prav. Konečno nama polaga sodr. Laznik na srce, da bi v bodoče bolj vztrajno zastopala nevedno in obžalovanja vredno delavstvo. E, kako nedolžno naj bi naenkrat cela stvar izgledala. — Tajnik je sedaj kriv, ker se ni pustil zmerjati in si od neorganizirane mase diktirati; on je kriv, ker je nastopal po principu organizacije; kriv je tudi zato, ker je rekel, da je organizacija odgovorna za event. posledice, a ne masa. Nevedno in obžalovanja vredno delavstvo je nedolžno, to pravim tudi jaz. In ravno nevedno delavstvo se dostikrat pusti najraje nahujskati. Hujskanje je pa po navadi jako poceni. Tega se gotovi elementi v cementni tovarni zavedajo, raditega so hoteli pri pogajanju operirati z maso. Sodr. Laznik sam priznava, da sta bila dva taka hujskača pripravljena na hujskanje. Tista dva bi bila na shodu vse delavstvo nahujskala in masa bi sledila brezdomno njima, a ne pameti. Sodr. Laznik naj si to le zapomni. Za mase nahujskati zadostuje samo eden hujskač, ki lahko podere vse kar je dobrega. Usmiljenje samo nas ne more rešiti za ozdravljenje delavskega pokreta. Ubogo nevedno delavstvo mora priti samo do spoznanja, da bo znalo soditi kaj je prav in kaj ne, takrat seveda za hujskače in razdirače ter koristolovce v strokovni organizaciji ne bo več prostora. Sodr. predsednik mi naj odpusti, če rabim take ostre besede, ne mislim njena, temveč one, ki so tudi njemu znani.

Delavstvo v Zidanem mostu naj zve, da sem jaz tisti, ki sem hotel le dobro za nje, a ne slabo. Delavstvo naj tudi zve, da so še v odboru ljudje, ki so podpirali gostilničarsko gonjo proti delavskemu tajniku. Ono naj si samo razsodi, kje je pravica. Strokovna konferenca dne 19. marca v Celju je sklenila, da mora delavstvo posledice (stroške) samo prevzeti, ker je izšlo dejanje iz delavskega razmerja in ne iz osebne stvari. Delegati so dobili nalog, da to delavstvu sporočijo. Delavstvo naj samo pove, kdo je imel prav? Ali tisti, ki je rekel, da je uživanje alkohola strup — ali oni, ki so šli braniti čast gostilničarja, ki daje pijačo na puč. Ko bo znalo delavstvo to vprašanje pravilno tolmačiti, takrat ne bo več ubogo, ampak bogato na duhu in sposobno za pravičen razredni boj proletariata. Sodr. predsednik ima pa popolnoma prav, če zagovarja delavstvo, saj je to njegova dolžnost, ker ga je zato izvolilo predsednikom, da ga brani povsod in pred vsakomur. Bil je tudi nepristranski pri pre-

piranju z zaupniki in zastopniki organizacije: njegova nepristranost je šla celo tako daleč, da sem se v resnici bal, da bo zgubil ravnotežje, ter da ga bodo hujšakči z menoj vred pogazili. Toliko v mojo obrambo organizacije, sicer sem pa radevolje pripravljen polemizirati. — **Leskošek Alojzij s. r.**, strokovni tajnik v Celju.

»Poslano« so. Leskoška odobram in podpisani izjavljamo še sledeče: Sodr. predsednik kem. del. v Zidanem mostu se ni treba razburjati, ker dopis glede mezdne razprave, z dne 30. marca t. l. v listu »Naprej«, ni predbacival sedanjemu začasnemu odboru kakega nereda. Pač na svetujem so. predsedniku, da se glede članstva v njegovi podružnici nekoliko bolj prepriča in potem šele piše oziroma poroča koliko članov in koliko delavstva je organiziranega v cementni tovarni. Iz mesečne razvidnice podružnice kem. del. v Zidanem mostu je razvidno, da je za mesec december 1921, plačalo 111 članov, za mesec januar 1922, 98 članov, za mesec februar pa nam do danes še ni znano koliko članov je v podružnici, ker še nismo prejeli od blagajnika za mesec februar mesečne razvidnice oziroma obračuna. Tako je! V cementni tovarni v Zidanem mostu je bilo do 1. februarja organiziranega delavstva 98, nikakor pa ne 172, še manj pa 243, ker toliko je v tovarni vsega zaposlenega delavstva. Zatorej sodrugi v Zidanem mostu, zavedajte se svojih dolžnosti. Na delo za Vaše in vsega ostalega delavstva interese. Človek mora imeti prvič žlico, drugič skledo in tretjič kaj v skledi, če hoče, da se telesno pa tudi duševno ohrani. — Kdor na ne verjame, ta naj se prepriča. Zdravo! — **Rejc Valentin s. r.**, tajnik Osrednjega društva kemičnih delavcev za Slovenijo.

Gospodarstvo.

Pribijemo. Iz zadnjič objavljenega poročila o nabiranju hranilnih vlog pri posameznih podružnicah je točno razvidno, kje je delavska zavednost največja. Od takrat do danes še ni minilo 14 dni in že se pozna učinek omenjenega poročila. Od vseh strani prihajajo namreč vloge, male za 10 K, pa tudi velike z več ničlami na koncu. To je razveselivo in to pribijemo. Dalje prihajajo poročila, da bi ta in

ta kraj lahko več vložil kot je, če bi bili ljudje v združne ideje bolj posvečeni, če ne bi bilo raznih žganjetočev, krčem itd. Spoznanje — prvi korak k poboljšanju. To je razveselivo in to pribijemo. Pa še druga poročila prihajajo in to baš iz krajev, od koder bi se jih človek nadejal najmanjše. V tem in tem kraju je zaveden človek, ki mu je prišla združna misel v meso in kri. Sam ne zmore ničesar. Gre od hiše do hiše, od prijatelja k prijatelju, razlaga, govori, pojasnjuje. Uspeh? Ljudje pristopajo kot člani h konsumnemu društvu, vplačajo delež in vrhu deleža še večjo hranilno vlogo. Vsak dan jih je več in ko jih bo zadosti, tedaj dobe svojo združno trgovino. Tako se dela na gospodarskem polju in naši zavedni ljudje se takega dela ne straše. To je razveselivo in to pribijemo. Naša najmočnejša gospodarska organizacija je Konsumno društvo za Slovenijo v Ljubljani. — Oklenimo se je!

Razno.

Tajništvo podružnice Unije stavbinških delavcev v Celju se nahaja v gostilni pri Solncu ob Ljubljanskic estu in posluje ob sobotah od 5.—8. zvečer in ob nedeljah in praznikih od 8.—1. popoldne.

Zahvale.

Podpisana se zahvaljujem vsemu delavstvu tovarne »Vulkan« v Kranju za darovano svoto 376 Din kot podporo ob smrti mojega moža, kakor tudi za 34 Din za venec. Skupno svoto sem prejela od s. Moharja. — **Vdova Neža Gašperlin.**

Podpisana se zahvaljujem vsem zapornikom in delavstvu kemične tovarne v Mostah za nabrano svoto 815 K in za 200 K iz vinarskega sklada, skupaj 1015 kron, katere sem prejela ob smrti mojega moža. — **Vdova Marija Glavič.**

Podpisana se zahvaljujem delavcem tovarne »Indus« v Ljubljani za nabrano svoto 443 K za čas moje bolezni. — **Ivana Setničar.**

Izdajatelj in odgovorni urednik
IVAN TOKAN
Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Naročajte in širite list »DELAVEC«

Novo srečo in veselje življenja dobi vsaka dama, ako svojo vnanjost polepša ter se s tem vsakemu bolje dopada. Mnogo in vedno se čuje hvaliti kakor priljubljena sredstva za nego lepote: Fellerovo »Elsa«-lilijno mlečno milo, »Elsa«-obrazna pomada, »Elsa«-tanochina pomada za rast las od: lekarnarja Eugen V. Feller, Stubica donja, Elsatrg št. 334, Hrvaško.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani

registrovana zadruga z omejeno zavezo
sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure
in jih obrestuje po čistih

4%

Rentni davek plača društvo iz svojega. Obresti se kapitalizirajo polletno. Večje in stalne vloge se obrestujejo po dogovoru. Posojila daje svojim zadrugnikom proti vknjižbi, na osebni kredit proti poročilu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskontujejo po bančni obrestni meri.

Edini, res delavski denarni zavod.

LEPOTA

kože, obraza, vratu, rok, tako kakor tudi lepa rast las, se morejo samo skozi razumno nego lepote doseči. Tisočera pripoznanja so dospela od vseh delov sveta za lekarnarja Fellerja:

„**ELSA**“ LILIJNO MLEČNO MILO najbolje blago, najfinišše „milo lepote“; 4 kosi z zamotom in poštnino 120 K.

„**ELSA**“ OBRAZNA POMADA odstrani vsako nečistost kože, solnčne pege, zajedance, nabore, i. t. d., naredi kožo mehko rožnato-belo in čisto; 2 porcelanasta lončka z zamotom in poštnino 80 K.

„**ELSA**“ TANOCHINA POMADA ZA RAST LAS krepi kožo glave, preprečuje izpadanje, lomljenje in cepanje las, zaprečuje prhut, prebrano osivelost i. t. d. 2 porcelanasta lončka z zamotom in poštnino 80 K.

PRODAJALCI ako naročijo najmanj 12 kosov od jednega predmeta dobijo popust v naravi.

RAZNO: Lilijno mleko 24 K; Brkomaz 10 K; najfinišši Hega-puder Dr. Klugera v velikih originalnih škatuljah 40 K; najfinišši Hega zobni prašek v patent škatuljah 40 K; puder za gospe v vrečkah 8 K; zobni prašek v škatuljah 12 K; v vrečkah 8 K; Sachet dišava za perilo 12 K; Schampoo za lase 8 K; rumenilo 12 listkov 48 K; najfinišši parfüm po 48 in 60 K; Močna voda za lase 80 K. Za te razne predmete se zamot in poštnina posebej računa.

EVGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA donja Elsatrg št. 252 Hrvaško.

KONSUMNO DRUŠTVO ZA SLOVENIJO - LJUBLJANA.

Poštni predal št. 13. — Poštni ček. rač. št. 10.532. — Telefon inter. št. 178. — Brzjavni naslov »Kodes Ljubljana«.

HRANILNI ODDELEK

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga po **4 1/2 %**, večje vloge proti polletni odpovedi po **5 %**. Hranilne vloge sprejema osebno ali po položnicah centrala v Ljubljani ali pa **podružnice:** 6 v Ljubljani, dalje: Kamnik, Borovnica, Litija, Tržič, Sv. Ana, Križe, Radovljica, Gorje, Koroška Bela, Sava, Jesenice, Mojstrana, Kranjska Gora, Radeče, Celje, Store, Soštanj, Ljubno, Poljčane, Rogatec, Pragersko, Ptuj, Maribor, Ribnica na Pohorju, Fala, St. Lovrenc na Pohorju, Guštanj, Prevalje, Leše, Mežica, Crna I., Crna II.

Sodrugi, vlagajmo vse prihranke v lastno hranilnico, katere hranilni kapital znaša že danes

nad 3 milijone kron.

Pristopnina K 10.—.

Član društva postane lahko vsak!

Delež K 200.—.

Pristopati se zamore v vseh gori imenovanih podružnicah.